UNIVERSITEIT GENT

# Studiefiche

Academiejaar 2021-2022

## Ontwikkeling en esthetiek van de film (K000560)

**Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.**

**Cursusomvang** *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Studiepunten 7.0** | **Studietijd 210 u** | **Contacturen** | 45.0u |

**Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2021-2022**

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| A (semester 1) | Nederlands | Gent | begeleide zelfstudie | 15.0u |
| | | | hoorcollege | 30.0u |

**Lesgevers in academiejaar 2021-2022**

| | | |
|---|---|---|
| Cuelenaere, Eduard | PS01 | Verantwoordelijk lesgever |

| **Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2021-2022** | **stptn** | **aanbodsessie** |
|---|---|---|
| Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen(afstudeerrichting communicatiewetenschappen) | 7 | A |
| Master of Science in de communicatiewetenschappen(afstudeerrichting film- en televisiestudies) | 7 | A |
| Master of Science in de communicatiewetenschappen(afstudeerrichting journalistiek) | 7 | A |

**Onderwijstalen**

Nederlands

**Trefwoorden**

Filmgeschiedenis, filmhistoriografie, film studies, cinema studies, filmanalyse, beeldcultuur.

**Situering**

Dit opleidingsonderdeel biedt een introductie in het domein van de filmgeschiedenis en de audiovisuele beeldcultuur, met klemtoon op de ontwikkeling van de filmesthetiek, -geschiedenis en -historiografie.
Hoewel de ontwikkeling van de filmische beeldtaal en esthetiek centraal staat, gaan we uit van de these dat film als kunst, expressie- en communicatiemiddel enkel kan begrepen worden in een bredere maatschappelijke context. Daarbij schenkt dit opleidingsonderdeel veel aandacht aan de invloed van technologische, politieke, socioculturele en economische factoren. Geïnspireerd door recente ontwikkelingen binnen film- en cinemastudies (vb. 'New Cinema History') heeft dit opleidingsonderdeel veel aandacht voor zowel filmesthetiek en -betekenis, als voor de productie, distributie en maatschappelijke receptie van film.
Dit opleidingsonderdeel streeft geen exhaustief overzicht van de filmgeschiedens na, maar werkt voornamelijk aan de hand van exemplarische casestudies rond te bekijken films (soms integraal in de les vertoond in de traditie van de filmclubervaring).
Afhankelijk van de ontwikkelingen en de richtlijnen aangaande de coronacrisis (COVID-19) kan de docent gebruik maken van online tools via Ufora.

**Inhoud**

Dit opleidingsonderdeel bestaat deels uit een reeks hoorcolleges, groepsdiscussies en -visies van filmmateriaal en deels uit zelfstudie.
Het **eerste deel** van de lessenreeks belicht het meervoudig historisch belang van film en gaat in op de problematiek van filmgeschiedschrijving. Daarbij wordt ingegaan op diverse vormen van filmgeschiedenis (film als kunst, industrie, politiek, cultureel en maatschappelijk fenomeen). Vervolgens wordt de problematiek van filmgeschiedschrijving behandeld waarbij op een kritische wijze de problemen en de gangbare praktijken van filmhistoriografie onder de loep worden genomen.

Een **tweede deel** biedt een introductie op de analyse van film en audiovisuele taal, met een klemtoon op verschillende modellen en de ontwikkeling van een vocabularium van filmanalyse.
Het **derde en grootste deel** omvat, aan de hand van case studies, een inleiding op de ontwikkeling van filmesthetiek, -stromingen en -scholen. Dit deel zoomt in op enkele hoofdstromingen in de ontwikkeling van de filmesthetiek met o.m. aandacht voor pre-cinema; 'early' cinema; de internationale expansie van film voor de Eerste Wereldoorlog; de Duitse Weimar-cinema; Sovjetcinema tijdens het Interbellum; Franse cinema tijdens het Interbellum; de ontwikkeling van het Hollywood studiosysteem; het Italiaanse neorealisme; de Franse Nouvelle Vague; recente Europese auteurs... Waar nodig worden hierbij ook filmtheoretische inzichten gehanteerd (vb. montagetheorieën binnen de Sovjetcinema, theorieën in verband met klassieke en alternatieve beeldtaal).
Tijdens de hoorcolleges worden heel wat beeldfragmenten getoond. De docent tracht ook aansluiting te zoeken bij de recentste academische ontwikkelingen binnen filmstudies, voornamelijk die benaderingen die zich laten inspireren door 'New Cinema History' waar nieuwe filmhistoriografische methoden, concepten en inzichten over filmgeschiedenis centraal staan.
Voor het onderdeel **zelfstudie** worden studenten geacht per les één opgegeven film te bekijken en er kernteksten over te lezen. Bij het begin van de lessenreeks krijgen de studenten een lijst met 10 films die betrekking hebben op belangrijke thema's, auteurs en stijlen die in de cursus uitgebreid aan bod komen. Tijdens de colleges worden ook integrale films bekeken, geanalyseerd en, in de filmclubtraditie, in groepsdiscussies besproken. Per les wordt een groepsdiscussie georganiseerd over de bekeken film; een groep studenten verdiept zich in de film en neemt de leiding in de groepsdiscussie.
Studenten van de master Communicatiewetenschappen hebben tijdens het examen een extra essayvraag die peilt naar hun filmanalytische skills.

**Begincompetenties**

Geen

**Eindcompetenties**

1 Basiskennis verwerven van (een selectie van) de mondiale filmgeschiedenis.
2 In staat zijn om inzichten uit andere wetenschappen, met name sociologie, economie, en politieke wetenschappen in relatie te brengen met het fenomeen film.
3 Kritisch kunnen omgaan met bestaande en recente concepten en theorieën in verband met de film- en audiovisuele beeldtaal.
4 Film- en audiovisuele beeldbronnen en productietechnieken (montage, cameravoering, mise-en-scène,...) kritisch kunnen hanteren en evalueren.
5 Een oordeel kunnen vormen over de verschillende stijlen binnen de audiovisuele beeldtaal.
6 Canonieke werken binnen de filmgeschiedenis kunnen plaatsen in hun historische en artistieke context.
7 In staat zijn om zelfstandig inzichten te verwerven over film als artistiek medium.

**Creditcontractvoorwaarde**

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

**Examencontractvoorwaarde**

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

**Didactische werkvormen**

Begeleide zelfstudie, Hoorcollege

**Toelichtingen bij de didactische werkvormen**

Hoorcolleges met fragmenten uit films en documentaires, soms zelfs met integrale vertoningen van films. Tijdens deze hoorcolleges wordt, naast de ontwikkeling van de filmtaal en de filmesthetiek, ook ingegaan op de maatschappelijke en culturele betekenis, rol en invloed van film. Daarbij worden ook inzichten aangereikt uit andere wetenschappen, met name sociologie, kunstwetenschappen en politieke economie. Er wordt ook ingegaan op nieuwe ontwikkelingen binnen filmstudies.
Aan het begin van de lessenreeks krijgen studenten een lijst met 10 canonieke titels uit de filmgeschiedenis. Bij wijze van zelfstudie dienen studenten doorheen

dit opleidingsdeel deze films in hun volledigheid aandachtig te bekijken en te bestuderen. Daarbij dienen ze ook kernteksten m.b.t. deze films te bestuderen. Aansluitend bij deze werkvorm zal op het examen een aparte vraag gesteld worden waarbij studenten één of meerdere van de te bekijken films in verband moeten brengen met materie uit de lessenreeks. Tijdens de colleges worden integrale films bekeken, geanalyseerd en, in de filmclubtraditie, in groepsdiscussies besproken. Per les wordt een groepsdiscussie georganiseerd over de bekeken film; een groep studenten verdiept zich in de film en neemt de leiding in de groepsdiscussie. Enkele van deze films zullen doorheen het semester vertoond worden op groot scherm door de universitaire filmclub 'Film-Plateau' (onder voorbehoud, cf. COVID-19), sommige ook in de les.
In het kader van dit opleidingsonderdeel is er ook een samenwerking met het FilmFest Gent (onder voorbehoud, cf. COVID-19).

**Leermateriaal**

- handouts colleges (Powerpointslides via Ufora)
- handboek: Cook, D.A. (2016) A History of Narrative Film. New York: Norton. (aankoop is niet verplicht; exemplaren beschikbaar in de bibliotheek)

**Referenties**

- Allen, R.C. & Gomery, D. (1985) Film History: Theory and Practice. Boston: McGraw-Hill.
- Gocsik, K. et al. (2013) Writing about Movies. New York: Norton.
- Gomery, D. & Pafort-Overduin, C. (2011) Movie History: A Survey. London: Routledge.
- Maltby, R., Biltereyst, D. & Meers, Ph. (eds.) (2011) Explorations in New Cinema History. Malden: Wiley-Blackwell.
- Thompson, K. & Bordwell, D. (2012) Film History. Boston: McGraw-Hill.

**Vakinhoudelijke studiebegeleiding**

Docent en assistent.

**Evaluatiemomenten**

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

**Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode**

Schriftelijk examen met open vragen

**Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode**

Schriftelijk examen met open vragen

**Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie**

Participatie

**Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie**

Niet van toepassing

**Toelichtingen bij de evaluatievormen**

Schriftelijk examen met open vragen

**Eindscoreberekening**

75% periodegebonden evaluatie. Schriftelijk examen met open vragen.
25% niet-periodegebonden evaluatie. Voorbereiding en organisatie van een groepsdiscussie.